

NARODNI DNEVNIK

Babaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 532.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znanja
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.632.

Časopisi in Radičev govor.

Samo prenaravno je, če časopisi SLS in SDS niso z Radičevim govorom zadovoljni in če njegova izvajanja odklanjajo. Ni pa ravno v ponos časopisom, če mislijo, da gre strankarska disciplina tako daleč, da je treba odkloniti prav vsako misel St. Radiča, pa naj bi bila ta še tako pametna. Mislimo pa, da ni bilo na shodu v Mariboru niti enega poslušalca, ki ne bi vsaj eno misel Radiča našel za pametno, celo za izredno pametno.

Tako je dejal St. Radič, da je slovanstvo naš ocean in da propademo, če ne najdemo pot v ta ocean. Kdo je, ki to ta-ri? In dosledno tej svoji misli je dejal St. Radič, da brez Rusije ni slovanstva in da moramo najti pot k Rusom in sicer v tako popolni meri, da bi vsak naš človek mogel vsaj čitati ruske knjige. Ali je mar kdo, ki bi si upal to oporekati?

Vendar je nedvomno, da mora vsak uobrazen človek obvladati vsaj en svetoven jezik. Da je ruski jezik poleg angleškega prvi svetovni jezik, je brez dvoma. Govori ga pol Evrope in do Singapora sega njegov vpliv. Pa tudi njegov kulturni pomen je na prvem mestu. Tako cenih knjig in tako dobrih ni bilo pred vojno nikjer ko v Rusiji. Celega Puškina, celega Gogolja ste dobili ilustriranega in na dobrem papirju za en rubelj! V Reclamovi zbirki niste dobili Puškina za to cen!

Iz rokopisa se prevajajo dalje najznamenitejša dela svetovne literature na ruski jezik in kdor je znal rusko in imel dostop do ruskih knjig, ta je bil o vseh pojavih modernega življenja takoj in objektivno informiran.

In rusko časopisje? Ne bomo govorili o predvojnih časih, ko je cvetela ruska žurnalistika, temveč govorimo o sedanjih razmerah. Komunizem je sicer zadržal svobodo tiska, ki je bila v carski Rusiji večja ko v Avstriji, toda tudi sedanje časopisje komunistov vzdrži vsako kritiko. Takega časopisa, kakor je »Pravda«, ali »Izvestja« mi niti od daleč nimamo in ga nimajo niti večji narodi.

Ponos ne samo Rusov, temveč vseh Slovanov je ruska literatura. Ali jo naj mi Slovani spoznavamo iz nemških prevodov?

Še večji povdarek pa zasluži ruska znanstvena literatura. Niti misliti ni, da bi mi Jugosloveni, tudi če bi se doseglo popolno jezikovno ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev — kar pa je vsaj za enkrat le utopija — mogli tudi le relativno konkurirati z rusko znanstveno literaturo. Ali pa ne bi bilo za naš narod bolje, če bi naši inteligenti mesto nemškega znanstva podpirali ruskega in če bi črpali tudi iz ruskih znanstvenih knjig?

Nezmislno je seveda misliti, da se bo kar dekretiralo, da morajo jutri že vsi znati rusko. Izgleda, da je bil samo »Jutrovc« uvodničar tako naiven, da se je modro smejal nad tako gorostasnostjo. Nobena kulturna pridobitev se ne doseže čez noč, temveč samo z delom. Če bi se razširilo med Jugosloveni znanje svetovnega ruskega jezika, pa je kulturna pridobitev in samo sreča je, če misli tudi naš prosvetni minister tako.

Jezik je najmočnejša vez med narodi in slovansko vprašanje bo najidealnejše rešeno, ko bo običajni jezik Slovanov rusčina, ker samo rusčina more na to reflektirati. Šele tedaj pa so tudi slovanski narodi našli pot v svoj ocean.

To krasno misel Radiča pa so slovenski listi zavržli, ker prihaja od političnega nasprotnika. »Jutrovem« uvodničarju pa se zdi ta misel celo komična! Komentar si naj naredi ona čudovita »inte-

Nasprotja v radikalnem klubu.

Beograd, 16. dec. Seje radikalnega kluba včeraj ni bilo, vršila pa se bo najbrž danes. V klubu je nastalo začasno zatišje, toda vidi se, da ves klub čaka na to, kaj bo ukrenil Pašić, da uredi razmere v klubu in v vladi. Nekateri radikalni poslanci so mnenja, da ne more ostati tako, kakor je, in da je potrebna reorganizacija in to vedno le glede na radikalne člane v kabinetu. V klubu mislijo, da so zadnja nesoglasja nastala v glavnem radi tega, ker stanje v radi-

kalnem delu vlade ni tako, kakor to klub zahteva. Zahteva se rekonstrukcija, ki naj jo izvrši Pašić v sporazumu s klubom. To se smatra za najbolj gotov in najboljši način za ureditev razmer v klubu. Širijo se dalje glasovi, da so vsi radikalni ministri, izvzemši Ante Radojevića, stavili Pašiću na razpolago svoje portfelje, hoče mu s tem omogočiti, da izvrši potrebne spremembe v kabinetu. Večina ministrov teh glasov sicer ne potrebuje, a jih tudi ne dementira.

Polovičarska rešitev v Lukiničevi aferi.

Beograd, 16. decembra. Na seji hrvatskega seljaškega kluba se je razpravljalo o vprašanju spremembe skupščinskega poslovnika, s katero naj bi se omogočilo, da pride hrvatski seljaški klub v skupščini in v zakonodajnem odboru do onega upliva, ki mu gre po njegovi moči. Poslovnik naj bi se v toliko spremenil, da bi se v bodoče volil zakonodajni odbor v začetku vsakega zasedanja, a ne ob začetku legislative. Sodi se, da bo tak predlog po praznikih predložen skupščini v obliki resolucije.

Na seji se je govorilo dalje o aferi dr. Lukiniča. V poročilo, ki so ga podpisali radikalni člani preiskovalne komisije, se sprejme nov moment, s katerim se bo strinjali najbrže tudi hrvatski seljaški klub. Naglasilo se bo v tem poročilu, da niso obstojali niti glede na avstrijsko državljanstvo, niti glede na fidejkomisna posestva, niti glede na

dvajno državljanstvo Thurn-Taxisa nikakoli predpisi za uporabo člena 277 senžermenske mirovne pogodbe. Zato je bilo rešenje dr. Lukiniča na vsak način nepravilno ali vsaj preuranjeno. Če je dr. Lukinič sodil, da se je bilo treba držati člena 297. versajske mirovne pogodbe, potem se mora reči, da tudi to vprašanje še ni rešeno pred mednarodnim forumom. Ker se pa utegne v bodoče ugotoviti, da bi bila v tej zadevi le dovoljena uporaba člena 297. versajske mirovne pogodbe in bi se tedaj izkazalo, da ni bila povzročena resnično taka škoda, zato se ne bo uporabil člen 1. zakona o ministrski odgovornosti. Ker pa bo glasovanje v skupščini tajno, se ne more še reči, kako bo padla odločitev. Smatra se, da se bo na pedlagi tega spopolnjenega poročila večina v preiskovalni komisiji dr. Lukinič sicer proglasil krivim, ne bo pa se formalno izročil sodišču.

SEJA ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 16. dec. Na seji zakonodajnega odbora, ki se je po daljšem odmoru včeraj sestala, sta se spopelnili dve mesti v odboru, ki sta bili izpraznjeni zato, ker je dr. Šuperina postal minister in Bora Milovanović državni podtajnik. Slo je za to, kdo naj pride na ti dve mesti, ali poslanci po vrsti z liste ali njihovi namestniki. Predsednik Marko Trifković je izjavil, da bi na mesto dr. Šuperine imel priti dr. Zanić (zajedničar) in na mesto Milovanovića dr. Pivko. Oba pa sta v opoziciji, med tem ko sta prejšnja člana odbora v vladni večini. Večina je zastopala stališče, da morata priti na izpraznjeni mesti radičevci Andrej Kelemina in radikal Matić. Zaradi nasprotnih stališč med večino in opozicijo se je vnela ostra polemika. Ker je predsednik klub ugovoru opozicije odredil glasovanje, je vsa opozicija zapustila dvorano. Ostalo je notri le 22 članov večine. Ti so glasovali za predlog, da prideta v zakonodajni odbor Kelemina in Matić. Nato se je izvolil še odbor. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Beograd, 16. dec. Ministrski svet je razpravljal na včerajšnji seji o izenačenju davkov. Tozadnevni zakonski načrt se čim preje predloži skupščini. — Obširno se je razpravljalo tudi o položaju v zak-

nodajnem odboru. Ministrski svet je osvojil mnenje HSS, da se izvrše nove volitve zakonodajnega odbora. — Končno je bilo sklenjeno, da ostane Steinbeissovo podjetje v državnih rokah.

JANJIĆ BO POSREDOVAL MED ŠKOPI IN VLADO.

Beograd, 16. dec. Minister na razpoloženju dr. Voja Janjić je sinci odpotoval v Zagreb. Trde, da je to potovanje v zvezi s sporom med našo vlado in med katoliškimi škofi glede zavoda sv. Hieronima v Rimu in glede konkordata. Dr. Janjić ima nalogo, da poskuša ta spor izravnati.

ITALIJANSKI TISKOVNI ZAKON V SENATU.

Rim, 16. dec. Na včerajšnji popoldanski seji senata se je začela razprava o novem tiskovnem zakonu. Prvi govornik senator Ruffini je kritiziral vladni predlog, za njim pa je vstal senator Cipicco in predlog branil. Najznačilnejši je bil govor senatorja Ciccotija, ki je v svojem govoru stvarno kritiziral vse zakonske načrte, ki jih je v zadnjem času predložila fašistovska vlada. Ciccoti ne odreka Mussoliniju nekaterih zaslug, toda očita mu, da je pokopal vso državljansko svobodo in vso državo podvrget fašistovski stranki.

Naše časopisje pa je šlo še korak dalje in se ni ustrašilo niti laži. Tako je »Slovenec« poročal, da je govoril Radič, da je »bilo slovensko ljudstvo razpeto med dvema razbojnikoma in sicer med dr. Krehom in dr. Korošcem«, »Jutro« pa je šlo še korak nižje in pisalo, da je Radič žalil ministrskega predsednika Švehlo. Enako drugo je laž, vredna višine, s katere je strankarsko časopisje presojalo Radičev govor.

Po razgovoru Bordrera z Radičem.

Trst, 16. dec. Italijanski poslanik na našem dvoru general Bodrero se je na svojem potu v Rim ustavil v Trstu in ostal tam nekaj ur. Posetil je tamošnjega prefekta. O čem sta govorila, se ne ve, ali tržaški politični krogi trde, da je Bodrero zahteval od prefekta informacije o postopanju italijanskih oblastev napram Slovincem in Hrvatom v Trstu, Istri in Primorju. Tržaški fašisti so s to akcijo generala Bordrera zelo nezadovoljni, ker imajo Bordrera splošno za iskrenega zagovornika miru med Italijo in Jugoslavijo. Bivši prefekt Moroni je moral oditi iz Trsta, ne da bi se bil utegnil posloviti niti od najbližjih prijateljev v fašistovski organizaciji.

LOUCHER DEMISIONIRAL.

Pariz, 16. dec. Finančni minister Loucher je doživel včeraj v finančni komisiji ponoven poraz. Komisija je soglasno sprejela resolucijo, s katero se potrjuje prejšnji sklep komisije, to je, da se odkloni Loucherjev načrt v sedanjih obliki in da se vzame v razpravo samo predlog, ki se nanaša na utajevanje davkov. Minister Loucher je zato podal ostavko.

ČIČERIN PRI BRIANDU.

Pariz, 16. dec. Sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je posetil ministrskega predsednika Brianda in se z njim dalje časa razgovarjal. Sestanku pripisujejo v političnih krogih veliko važnost. Nekateri listi trde, da sta državnikarazen vprašan, ki se tičejo direktno Rusije in Francije obravnavala tudi vprašanje razmejitve med Irakom in Turčijo.

PRED UREDITVIJO ITALIJANSKIH MEDVOJNIH DOLGOV ANGLIJI.

Rim, 16. dec. Italijanska finančna delegacija pod predsedstvom finančnega ministra Volpija bo 2. januarja 1926 odpotovala v London, da se z zastopniki angleškega državnega zaklada pogodi glede ureditve vojnih dolgov Italije napram Angliji.

POVABILO K RAZOROŽITVENI KONFERENCI.

Washington, 16. dec. Službeno javljajo, da je ameriška vlada dobila od Sveta Zveze narodov poziv, naj pošlje svoje delegate v komisijo, ki ima pripraviti mednarodno konferenco za razorožitev.

Berlin, 16. dec. V Berlin je došel poziv predsednika Sveta Zveze narodov nemški vladi, da sodeluje na zasedanju komisije, ki ima pripraviti mednarodno konferenco za razorožitev. Enak poziv je dobila tudi sovjetska Rusija.

AMERIŠKI SENAT RAZPRAVLJA O PRIZNANJU RUSIJE.

London, 16. dec. »Times« poročajo iz Washingtona, da bo ameriški senat na današnji seji začel razpravo o zakonskem predlogu glede priznanja Rusije.

ODGODITEV ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

London, 16. dec. Baldwin je včeraj sporočil, da se ima parlament odgoditi preko božičnih praznikov in da se na novo sestane 2. januarja naslednjega leta.

MOSULSKO VPRAŠANJE.

Zeneva, 16. dec. Svet Zveze narodov je od angleške strani dobil zagotovilo, da je angleška vlada pripravljena sprejeti podaljšanje mandata nad Irakom, ako se Mosul združi z Irakom.

ligenca«, ki je s čitanjem »Jutra« izgubila zadnji ostanek kritičnosti.

Politične stranke so pri nas uveljavile sistem, da je časnikar tem boljši, čim si jajeje »raztrga« govor nasprotnika. Vse njegove dobre misli treba premočati, vsako — tudi najbolj brezpomembno frazo — pa na dolgo obdelovati, če se obeta uspeh. In po tem sistemu je pisalo slovensko časopisje o Radičevem govoru in škodovalo svojemu ugledu in ne koristilo javnosti, kateri se služi samo z resnico.

Zahtevamo železnico Št. Janž - Sevnica.

(Iz referata inž. Frana Zupančiča na zboru v Boštanju 13. decembra t. l.)

Kulturno gospodarski odbor za Mirnsko dolino in Posavje v Mokronogu je naslovil leta 1919 potom takratne pokrajinske vlade v Ljubljani obširno spomenico, opremljeno z generalnim projektom železnice Sevnica—Št. Janž na ministrarstvo Saobračaja v Beogradu. Ta spomenica je imela pri centralni vladi, po zaslugi izdatnih intervencij, dober uspeh in je že avgusta istega leta ministrski svet principijelno priznal z vidika splošnih državnih interesov to progo kot nujno potrebno, ozirajoč se pri tem na izpruna poročila Direkcije državnih železnic in rudarskega poglavarstva v Ljubljani, od katerih je bila utemeljena potreba železnice iz prometnih in rudarskih interesov. Januarja meseca 1920 je odobril ministrski komitet za železnice in finance prvi kredit za trasiranje te železnice in je obenem dal nalog direktiji državnih železnic v Zagrebu, da izvede trasiranje v svojem delokrogu in s svojim lastnim tehničnim personalom. Meseca avgusta 1920 je pričel nalašč v to svrhu ustanovljeni trasirni oddelek s terenskimi deli in je bilo trasiranje končano že koncem istega leta. Tako je bila faktično ta železnica kot prva sprejeta v program nujnih železniških zvez in se je tudi kot prva v Sloveniji trasirala na državne stroške.

- 2. Topčider—Mala Krsna — 65 km, normalnotirna.
- 3. Paračič—Stalac — 25 km, ozkotirna.
- 4. Užice—Vardšite — 50 km ozkotirna po avstrijskem projektu dograjena v celoti po vojni.
- 5. Titelj—Orlovat — 85 km, normalnotirna. Manjka samo še most čez Tiso, drugače je popolnoma dograjena.
- 6. Veles—Štip — 30 km, normalnotirna.
- 7. Niš—Prokuplje ca 22 km, normalnotirna.
- 8. Klarija—Srbska Crnja — 11 km, ozkotirna.
- 9. Gospič—Gračac—Kain ca 120 km normalnotirna.
- 10. Pregradnja—Bosanske železnice čez Ivan Planino. Izmenjava zobčaste železnice z adhezijsko s pomočjo predora.

Slovenija: Samo Ormož—Murska Sobota. V gradnji se nahajajoče proge:
1. Štip—Kočane, 50 km normalnotirna.
2. Beograd—Obrenovac 30 km, ozkotirna.
3. Slavonska Rača—Sava.

Slovenija: nobena. Trasiranje definitivnih prog:
1. Kragujevac—Kraljevo—Raška — 120 km, normalnotirna, trasirajo 2 sekcije.
2. Trebinje—Nikišić — 110 km, ozkotirna trasira 1 sekcija.
3. Beograd—Pančevo z ameriškansko projektiranim mostom v dveh etažah za železnico in cesto čez Donavo. Izdelan je že popoln in natančen načrt. Stroški bodo znašali 500.000.000 Din.
4. Raška—Mirovica ca 60 km, normalnotirna, trasira 1 sekcija.
5. Uvac—Sjenica—Raška, ca 170 km ozkotirna.
6. Kruševac—Kočane, 75 km, normalnotirna.
7. Tulazi—Mrdare, 40 km, normalnotirna.
8. Bakar postaja—pristanišče Bakar, 14 km, normalnotirna, sprejetih je v budžet 72.000.000 Din za zgradbo.
9. Rogoče—Krapina—Golubovac, trasirano od bivše deželne meje.

Slovenija: nobena. Studije novih prog:
1. Jadranska železnica: Beograd—Sabac—Višegrad—Foča—Nikišić—Kotor ca 500 km.
2. Beograd—Lajkovac—Valjevo—Užice—Uvac—Pripolje—Nikišić—Kotor, ca 450 km.
3. Sarajevo—Split.
4. Uvac—Goražda—Bileća—Nikišić—Podgorica.
5. Požarevac—Prahovo 130 km.
6. Mrdare—Priština 40 km.
7. Varaždin—Koprivnica, 50 km normalnotirna.
8. Bihać—Zrmanja, 85 km normalnotirna.
Slovenija:
1. Sevnica—Št. Janž 13 km.
2. Kočevje in Črnomelj—Lukov dol—Vrbovska, 74 km.
Pripomnim, da so ti podatki le v kolikor se nanašajo na Slovenijo popolni. Glede ostalih krajev v državi pa sem navedel le to, kar sem mogel ugotoviti. V resnici pa se je izvršilo več, kakor sem navedel. Po večini se je torej gradilo, se gradi in študira v Srbiji. Najmanj pa se upošteva Slovenija, četudi je nepobitno dejstvo, da plačuje največ davka.

Leta 1922 pa je bila železnica definitivno zakonjena z zakonom o Blairovem posojilu. S tem je bila vsestransko priznana nujna potreba te proge. Ob tej priliki je bila železnica Sevnica—Št. Janž spoznana tudi kot neobhodno potrebna za zvezo Slovenije z morjem in spada v resnici v vsakem slučaju nesporno v program zveze Slovenije z morjem. Zaveda je dozorela torej že tako daleč, da bi bilo v resnici z narodno gospodarskega stališča nedopustno zanemariti to delo, za katero je že sedaj žrtvovala mnogo truda in tudi precej denarja. Nujna potreba je, da direktija za gradnjo novih železnic v Beogradu detaljni projekt, ki se nahaja pri njej, kar najhitreje dovrši, da se zamore izvršiti čim prej politični obhod proge. Brezpogojno pa se mora vzeti ta proga v državni redni proračun in naj se v to svrhu votira gradbeni kredit za izvršitev te železnice v znesku 45.000.000 Din.
Razun za zvezo Slovenije z morjem je ta železnica nujno potrebna tudi za zvezo k našim gospodarskim centrom v Zagrebu in Beogradu. Ta zveza bi lahko silno povzdignila razvoj obrti in kmetijske industrije v najmanj 40 občinah, ki so svoječasno podprle spomenico s sklepi svojih občinskih odborov. Povzdignila bi pa tudi produkcijo Št. Janškega premogokopa, ki je v domačih rokah. Teh 45.000.000 Din res ni veliko, ali ta svoja popolnoma zadostuje za solidno dograditev železnice. Ako vzamemo v obzir velikanske davke, katere plačuje Slovenija državi že osmo leto, je to naravnost malenkostna vsota, ki nam po vsej pravici gre, če se vzame v obzir da plačuje Slovenija na prebivalca štirikrat toliko davka kakor drugod v državi. Še bolj pa nam pripada ta železnica brezpogojno in takoj, ako si ogledamo stanje dosežanih gradb novih železnic in njenih študij v celokupni državi od njenega postanka, to je od leta 1918 naprej:

Dograjene proge:
1. Niš—Kujavevac — 60 km, normalnotirna.

Politične vesti.

»Štajerska«. Pod tem naslovom je priobčil v »Juturnem listu«, njegov glavni urednik E. Demetrotvič zanimiv uvodnik, iz katerega posnemamo. Radičeva pot iz Krškega preko Ljubljane v Maribor ni bila dolga, čeprav so skušali njegovi nasprotniki z vsemi sredstvi otežiti njegov pohod v Slovenijo. Tako so z vso vmeno pisali o Radičevem »eksekutorskem režimu«. Ti demagoško tendenciozni članki niso mogli ubiti simpatije slovenskega ljudstva za seljaško demokracijo in njenega voditelja. Značilno je, da so tudi nekateri uradniški služili tej gonji. Toda ideja sporazuma je bila močnejša. V Ljubljani so klerikali proti Radiču demonstrirali, SDS je bila že pametnejša. Z ozirom na Radičev prihod v Maribor je dejal posl. Zebot, da naj Radič samo pride na Štajersko, pa bo videl, toda v Mariboru ni bilo demonstracij, temveč ovacije. Nato piše Demetrotvič, kako se v vseh vstajah kmetov in velikašev vidi skupen nastop Hrvatov in Slovencev. Zrinjski in Frankopan sta bila obglavljena v Dunajskem Novem mestu, njih drug Slovenec Tattenbach pa v Gradcu. Hi-

rizem je zblížal Slovence in Hrvate kulturno, sedaj pa se pričinja politično zblížanje, na podlagi seljaške demokracije. V Ljubljani je bil pred kratkim stavljen predlog, da se uvede po šolah pouk slovensčine ravno tako, kakor je uveden pouk srbohrvaščine. V Mariboru je St. Radič ta predlog sprejel. Sprejemi v Sloveniji niso tako burni kakor na Hrvaškem in v Srbiji. Imajo bolj oficijelno značaj. To je posledica vzgoje in gotovih birokratskih funkcionarjev. Kot ironija je vplivala prisotnost mariborskega velikega župana dr. Pirkmajerja, najbolj zaupnega in najzvestejšega Žerjavca na postaji v strogi discipliniranosti pri prihodu g. Radiča v Maribor. Brezštevilne deputacije so pričale, da Slovenci ne prisegajo več na sterilno politiko dr. Koroseca in ne na špekulativno g. Žerjava. Zahtevajo dejanja. Najbolj je zadele gospodarska kriza Štajersko. Njene male žage stojе, zemlja je slaba, izvojni pridelki padajo v ceni. Trgovina pa je zastala po starem pregovoru, da ima ves svet denar le, kadar ga ima kmet. Industrija je v nemških rokah. Tudi ti so prišli k Radiču. Vsakemu

Svatopluk Čech — Vitezlav Novak:
»VIHAR« (BOURE).
K slavnostnemu koncertu, ki se vrši v petek dne 18. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani.
Slavni češki pesnik Svatoopluk Čech je napisal morskо fantazijo prajzaprav v podobi balade. To besedilo je v letih 1909 do 1910 komponiral eden najizrazitejših komponistov češke moderne dobe Vitezlav Novak, profesor praškega konservatorija.
Situacija je sledeča: Na morju plava ladja, na kateri se med drugimi nahaja mladenič, ki je pred svojim odhodom z doma zapustil v hišici ob bregu svojo nevesto. Ladja se vrača proti domu, na morju jo zaloti grozen vihar, ki ugonobi ladjo.
Glavno vlogo v tem simfoničnem delu ima veliki orkester, ki je zaseden prav z vsemi instrumenti in poleg tega tudi še s klavirjem in orglami. V delu nastopijo tudi trije solisti in sicer delke (sopran), mladenič (tenor), zamorec (bas). To so tri glavne solistične partije, dalje pa še tri male, in sicer (kapitan) ter k sklepu dva pirata. Vsebinska dela je sledeča: Pred kapelo na morskem bregu stoji deklica, ki moli k Morski zvezdi, devici Mariji, proseč je, da ustavi divjo viхро, da pomiri strašne vetrove in da pri-

pelje njeneга drugega domov v varen pristan. Za to molitvijo se oglasi zbor mornarjev na ladji, ki poje pesem o vodnem škrapu. Visoko zgoraj na jamboru v košu pa sedi deček, ki strmi v neskončno daljavo in kateremu je zrak — oče, voda — mati, plahte — sestre in jambori — brati. S svojo pesmijo hoče v svoji nedolžnosti kljubovati morskemu viharju. Pod jamborom pa stoji mladenič, ki komaj čaka že rodne zemlje in ki hrepeni po svoji ljubici, katero je ostavil v kočici na bregu. Iskreno prosi Marijo, da bi rešila ladjo iz grobov morja. To prošnjo ponovi tudi celotni zbor.
Pesnik nas naenkrat prestavi v kajuto na ladji. Dekle se boji sužnja zamorca, ki ji v ljubezenski blaznosti razodeva svojo ljubezen ter ji pripoveduje, da on ni bil vedno suženj, ampak slavni kralj v daljnem Sudanu. Z vso silo sili zamorec k deklici, ki ga odganja od sebe in prosi Jezusa Kristusa za pomoč, saj vidi v črnem sužnju dvojno svojo pogubo. Na eni strani njegova strast, na drugi pa se je loteva obup, ker voda vdira že v notranje prostore ladje.
Na krovu ladje divjajo pijani mornarji. Privažili so sode in iz njih pijo žganje. Kapitan jih poziva k delu, a oni se za njegove opomine ne zmenijo. Zopet se oglasi med divjim vpitjem mornarjev iskrena prošnja

narodu treba dati njegove pravice in tudi Nemcem. Ne pa nemčurjem in nemškutarjem. In tudi Nemcem samo one pravice, ki jih uživajo koroški Slovenci.

»Novi Pravdi«, ki hodi v zadnjem času nekako čudna pota, malo pojasnila. Zavzeli smo se z največjo odločnostjo za razpis ljubljanskih volitev. Jasno pa je, da kot demokratski list moramo biti le za volitve, ki se izvrše na demokratskem volilnem redu. Tak volilven red pa je samo čisti proporc in zato smo tega zahtevali in ga zahtevamo in zato smo mnenja, da je bolje, če se volitve izvrše mesec dni kasneje po čistem proporcju, ko pa mesec dni prej po volilnem redu, ki volilce terorizira. In tudi volilce narodno socialistične stranke! Če ta naša zahteva ni v polnem obsegu izvedena, ni to naša krivda, temveč krivda notranjega ministra in vladnih strank, ki nista še poskrbeli za spremembo volilnega reda. Mi pa nismo glasilo nobene vladne stranke in zato nimamo nobene volje prevzemati odgovornosti za dejanja vladnih strank. Vse to bi morala »Nova pravda« tudi dobro vedeti in zato njen, čeprav prikrit napad, odločno zavračamo. Upamo, da »Nova Pravda« na politični »Jutru« ni ponosna!

»Katoliki skupaj!« Kongresa hrvatske šokavske stranke sta se udeležila tudi poslanca SLS, dr. Kulovec in Kremžar. O političnem položaju je obširno govoril dr. Kulovec in ostro napadal vladno vsled njenega postopanja proti katoliškim škofom in v zavedi zavoda sv. Hieronima. Svoj govor je zaključil s pozivom, da se morajo vsi katoliki Jugoslavije združiti v eno katoliško stranko, ki bi imela biti seveda tako organizirana ko naša SLS.

Srbska verska stranka Klerikalna »Narodna Politika« poroča: »Skopljski škof Varnava, ki se imenuje kot naslednik patriarha, se navdušuje za ustanovitev kršćanske stranke v Srbiji, ker se je dosedaj pokazalo, da je duhovništvo zaman podpiralo radikalno i demokratsko stranko, ki ne si mo, da se nista zavzemali za življenske interese duhovništva, temveč sta nasprotno podpirali vsako proti kršćanstvu naperjeno akcijo.« — Odgovornost za vest prepustamo »Narodni Politiki«, ki včasih zelo rada fantazira.

Hrvat v dolgovi. V glasilu zajedničarjev »Hrvat« je napadal dr. Zanič Demetrotviča. Ta odgovarja v »Juturnem listu« in zaključuje svoj odgovor s sledečim stavkom: »Priporočam gospodi okoli »Hrvat«, da ne skrbе za mene in »Tipografiji« tisk. »Hrvat« naj raje plača dolg, ki ga dolguje Tipografiji in naj mene kot člana ravnateljstva »Tipografije« prepriča, da zahteva proti »Hrvat«, odnosno proti Lorkoviću, Srkulju, Zaniču, Poliču, Bazeli in drugim ni dvoniljiva.«

Tudi Seipel za Anschluss. Dosedaj je bil bivši avstrijski kancelar in vodja avstr. kršč. socialne stranke prelat Seipel eden glavnih nasprotnikov priklonitve Avstrije k Nemčiji. Ker pa je bilo mišljenje avstrijskega prebivalstva tem bolj za Anschluss, čim bolj je nemška marka postajala zlata, je tudi gospod Seipel prilagodil svoje stališče za Anschluss. To svojo izpreobrnitev je Seipel jasno dokumentiral s člankom »Die Zukunft Oesterreichs« v »Europäische Revue«. Osnovna misel njegovega članka je, da je samostojna Avstrija nemogoča in to iz teh razlogov: 1. Ni bila samoupravna pravica narodov Avstriji priznana, oziroma je bila skrajno omejena. 2. Sedanja Avstrija ni nastala iz nacionalnih, geografskih, gospodarskih ali zgodovinskih zahtev, temveč edinele iz političnih. Ni treba izgubiti nobene besede o tem, da Avstriji niso noben poseben, od nemškega različen narod in da ni Avstrija nobena zaokrožena gospodarska enota niti ne zemljepisna celota.« Zato da je Anschluss potreben. — S tem, da se je izjavil za priključitev Avstrije k Nemčiji tudi vodja krščansko socialne stranke, se je dejansko izrekla za priključitev vsa Avstrija. Anschluss je s tem postal nad vse resen in če Avstriji danes razgrajajo po dumških listih in celo v dunajskem parlamentu, da jim grozi od Jugoslavije kaka nevarnost, potem delajo to samo vsled tega, da prikrivajo lastne name. Zato pa je tem bolj čudno, da je zunanji minister dr. Ninčič na avstrijske pritožbe resno odgovoril. Njegova dolžnost je bila, da bi zavrnil te pritožbe z vso odločnostjo in da bi javno pokazal, da pozna njih namen. Toda kdaj je še naš zunanji minister govoril odločno?

Vsenemški govor ministra Stresemanna. Na recepciji berlinskega časnikarskega kluba je imel zunanji minister Stresemann velik govor, ki bi bil v čast vsenemškemu

ministru. Med drugim je dejal g. Stresemann: 30 milijonov ljudi nemškega pokoljenja živi izven mej naše države, 9 milijonov Nemcev je odtrganih naši državi in potisnjenih na stališče manjšin. Tu pričinja naša velika naloga. Po pretvoritvi Evrope so prišli Nemci izven Nemčije v popolnoma nove razmere. Povsod v Evropi je nemštvo v težkem boju za ohranitev svoje kulture; je v boju, ki nikakor ni brezupen. Kdor se je udeležil raznih sestankov Nemcev v tujini, ta je videl, da je zavest nemške solidarnosti še narasla. Nemška kultura mora znati, da ima za seboj države in da preko vseh državnih mej obstoji velika misel nemške kulturne solidarnosti. — Ko bo Nemčija še bolj utrdila svojo pozicijo, potem se ne bo govorilo samo o nemški kulturni skupnosti, temveč tudi o gospodarski skupnosti kot pripravi za politično. Anschluss to jasno dokazuje.

Prosveta.

Premijera v ljubljanski drami bo v sredo 16. t. m. Vprizori se prvičkrat na slovenskem odru češkega dramskega pisca in redaktorja praških »Narodnih listov« K. Scheinpluga veseloigra v treh dejanjih »Druga mladost«. Sodelujejo gg. Medvedova, Nablocka, Juvanova, Rogozova, Vida, Ježkova, Rogoz, Peček, Kralj, Danilo, Gregorin, Oslipovič itd. Dejanje obravnava na zabaven in šegav način umelno pomlajevanje ljudi. Režira g. Rogoz. Predstava se igra za red D.

Danes zvečer ob 8. uri vrši se v dvorani Filharmonične družbe komorni koncert bratov Zika in konservatorijskega profesorja Janka Ravnika. Izvajajo se sledeča dela: Novak: Trio quasi »na ballata. Strauss: Sonata v es-duru in pa Smetanov Trio v g-molu. O Novakovem in Straussovem delu smo že podrobno govorili, Smetanov trio je pisan za gosli, čelo in klavir. Tudi to delo slavnega češkega mojstra kaže v vsej celoti svojega očeta. Vsak motiv, vsak ritem nam dokazuje vpliv češke narodne glasbe v Smetanovih delih. Trio je napisal Smetana pod vplivom smrti svoje hčerke Bedriške. Prvi stavek začneja I. violina z dolgim žalostnim motivom, v katerem nam slika skladatelj bridko izgubo, ki je zadelo njegovo rodbino. Drugi stavek je nasprotno prvega vesel, da razigran. V živem ritmu nam slika rodbinsko srečo, ki je vladala pred smrtjo hčerke. To veselo domače življenje pa moti tupatam nastopajoč tragičen motiv, ki spominja na nesrečo. V tretjem stavku nam poda zopet skladatelj učinko čelo žalobno koračnico, ki pa kmalu preide v vesel ritem, kakor bi nam hotel povedati, da je z možko odločnostjo premagal vse gorje. Za koncert trojice odličnih umetnikov vlad v našem mestu veliko zanimanje in pričakovati je, da bo popolnoma razprodan. Zato prosimo vse prijatelje komorne glasbe, da najidealnejše umetnosti, da si omislijo sedeže in stojšča že v predprodaji. Koncert se vrši ob 20. v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu.

Dijaški vestnik.

AKADEMSKI KLUB ZA DRUŠTVO NARODOV.

Neprestana opasnost novih vojn silil človeka k razmišljanju, k iskanju garancije za svetovni mir. Mnogi skeptično znanjejo, z glavo in ne najdejo rešitve za ta problem. Posebno pri nas je zavladal v tem oziru prevleki pesimizem, ki je deloma utemeljen radi naše žalostne dosedanje prakse. Potemakem naj bi bilo človeštvo zapisano bližnji propasti, kajti grozote bodoče kmetične vojne spremene lahko vs Evrope, kakor tudi druge kontinente, v veliko groblje.

Tak pesimizem je nezdruv, v njem je kal smrti. In mi, ki smo se komaj pojavili na svetovni pozornici, naj ne vdajamo tem božnim mišlim, naj verujemo Spenglerju (Das Untergang des Abendlandes) in gledamo, kako beži življenje mimo nas. Ne, tega nečemo, v nas je vera v progres človeštva, mi verujemo v rast in zdravje in pravico. Počite v narod, raziskujte njegovo duševno zdravje in spoznalni boste, da je misel pacifizma ukoreninjena v slehernem našem človeku in da tvori vera v znano pravico temelj našega življenja.

Liga Narodov je prvi korak k uresničenju vsesplošnega človeškega ideala o večnem miru. Kakor je moderna zakonodaja, ki je produkt evolucije človeštva, odpravila krvava razračunavanja med posamezniki, tako naj bo Društvo Narodov ona avtoriteta, ki naj mirno rešuje mednarodne spore. Jasno je, da dobi Društvo Narodov šele takrat popolno avtoriteto, kadar bo dobila ta velika ideja jasne forme in oporo v masi, v širokih plasteh naroda.

Siriti ideje Društva Narodov je poklicana v prvi vrsti naša akademska omladina.

Na ljubljanski univerzi je morda pred letom dni vstal tosmeren pokret, čigar rezultat je ustanovitev »akademskega kluba za Društvo Narodov«. Največ zaslug za to imajo gg.: Schauer Dolfe, abs. iur.; Majaron Nande, abs. iur.; Grabrijan Miloš, iur. in Zwitter Franc, fil., ki so tvorili nekaj pripravljalni odbor. Ta pripravljalni odbor je našel pri g. rektorju dr. Leonid Pitamica in univ. prof. dr. Djordje Tasiču blagohotno naklonenost in podporo, za kar smo jima iskreno hvaležni.

Ustanovni občni zbor Akademskega kluba za Društvo Narodov se je vršil 14. t. m. Odbor društva je konstituiran takole: Predsednik: Mencinger Stanko, iur. Podpredsednik: Zwitter Franc, fil. Tajnik: Vajda Stanko, tehn. Blagajnik: Grossman Vlado, iur. Knjižničar: Zajec Marijan, iur. Gospodar: Kante Danilo, iur. Namestnika: Pfeifer Janko, iur.; Senkovič Milan, iur. Revizorja: Schauer Dolfe, abs. iur. in Majaron Nande, abs. iur. Društveno razsodišče: Jelenc Gojmir, iur.; Berlić Leon, abs. iur.; Kočevar Ciril, fil.; Tomšič Ivan, fil.; Florjančič Luce, iur.

Dnevne vesti.

PRIJATELJEM!

Leto se bliža svojemu zatonu in po vseh listih se pojavljajo vabila na naročbo.

V interesu objektivnega informiranja javnosti se obračamo tudi mi na svoje prijatelje, da pridobimo ob novem letu nove naročnike »Narodnemu Dnevniku«, ker čim več naročnikov bo imel »Narodni Dnevnik«, tem bolje bo lahko zadostil svoji nalogi, da kot edin neodvisen dnevnik pravilno informira slovensko javnost.

Bolj ko kdajkoli pa je slovenska javnost dolžna sedaj, da je pravilno informirana in da se ne ponovi še enkrat to, da bo v odločilnem trenutku Slovenija brez besede.

Pa še iz drugega ozira je potrebno, da se javnost zavzame za svoj edin neodvisen list, zakaj ni bilo lista v Sloveniji, ki bi tako dosledno branil interese javnosti, kakor je to storil »Narodni Dnevnik«. Ko je šlo, da se prepriča fužija Ljubljanske kreditne banke s Slavensko, je edino »Narodni Dnevnik« z vsa odločnostjo nastopil v obrambo slovenskih interesov in 40 milijonski deficit ni padel na Slovenijo. In samo »Narodni Dnevnik« je nastopil proti Trboveljski, ko je to zahteval interes javnosti. Enako pa pričajo vse ostale zmagovalne kampanje »Narodnega Dnevnik«, da bi Slovenija svoj neodvisen list morala ustanoviti, če »Narodnega Dnevnik« ne bi bilo.

Kdor pošteno misli in kdor ni suženj strankarske discipline, ta nam mora vse to priznati.

Toda ne zadostuje priznanje, temveč treba storiti še korak več in pokazati dejanje!

Ni nam pray nič služeno z onimi prijatelji, ki z nami simpatizirajo, pa se naročajo na druge liste. Naš pravi prijatelj je samo naš naročnik, ker vemo, da je podprl svojo simpatijo z dejanjem.

Zato pričakujemo, da bo naš apel na prijatelje uspešen in da se bo število novih naročnikov na »Narodni Dnevnik« dvignilo tako, da bo »Narodni Dnevnik« še v popolnoma meri mogel zadostiti svojim nalogam.

Prijatelji! Na delo za »Narodni Dnevnik«, za edin neodvisen dnevnik »Slovenijec«!

Kraljev rojstni dan. V četrtek, dne 17. decembra t. l. se obhaja rojstni dan Njegovega Velikaustva kralja Aleksandra I. kot državni praznik. V ta namen se vrši tega dne ob 10. uri svečano opravilo v tukajšnji stolnici Sv. Nikolaja. V pravoslavni kapeli je slovenska služba božja ob 9. uri, v evangeljski cerkvi pa ob 10. uri. Vsi državni uradi in oblasti naj razobesijo na svojih poslopih državne zastave. V šolah se ne vrši pouk. V državnih uradih kakor tudi v trgovinah in obratih naj delo počiva. Od polu 12. ure naprej sprejema veliki župan ljubljanske oblasti v vladni palači na Bleiweisovi cesti čestitke Njegovemu Velikaustvu kralju Aleksandru I.

Amnestija za obsojene žurnaliste. Predsednik Udruženja jugoslovenskih novinarjev Krcmarin Kovačič in generalni sekretar Gjurin Vitočič sta izročila danes dopoldne Justičnemu ministru vlogo, v kateri se prosijo za amnestijo novinarjev, ki so bili obsojeni zaradi deliktov po tiskovnem zakonu. Justični minister Gjurinčič je govoril z delegatoma celo uro ter izjavil, da bo stvar proučil. Izjavil pa je, da mora vnaprej povedati, da za novinarje, ki so bili obsojeni radi obrekovanja, ne more predlagati amnestije brez privoljenja obrekovanih oseb. Amnestija novinarjev bo objavljena pojutrišnjem, na rojstni dan kralja.

Uradni list št. 110 z dne 12. decembra prinaša invalidski zakon.

Jugoslovensko-italijanska konferenca v Opatiji. Danes se sestanejo v Opatiji naši in italijanski delegati, ki bodo uredili razna sporna vprašanja glede ribolova v Jadranskem morju.

Organi finančne kontrole. Generalna direktorica posrednih davkov je izdala odredbo, da zvezniški finančne kontrole ne smejo službovati v oddelkih finančne kontrole v kraji, kjer so doma oni ali njihove žene.

Poziv mladencem, rojenim 1. 1904 in 1905. V svrhu izpopolnitve stalnega volilnega katastra pozivlje ljubljanski mestni magistrat v mestu stanujoče mladeniče, rojene 1. 1904 in 1905, da se pridejo zglašiti do 28. decembra 1925 ob navadnih urah v Galetovo hišo, Meatni trg 2 I, soba št. 21, kjer jih bodo uradoma vpisali v stalne volilne imenike. S seboj jim je prinesli policijsko zglašnico. Istotam se vpišujejo tudi vojaki, ki so letos odslužili svoj rok.

Herzegovaki tobakorejci groze s štrajkom. Iz Mostarja poročajo: Tobakorejem je bilo doslej izplačanih z odbitkom zaostalih davkov 20 milijonov dinarjev. Tobakorejci so s cenami nezadovoljni, ter groze, da ne bodo pridelovali nobenega tobaka več.

Lev občine Cerklje ob Krki se bo oddal v zakup na javni dražbi za dobo 5 let t. j. za čas od 1. januarja 1928 do 31. decembra 1930 in sicer dne 29. decembra 1925 ob 9. uri pri sreskem poglavarju v Krškem. Dražbeni pozivi se lahko v pogledajo do dneva dražbe med uradnimi urami pri sreskem poglavarju v Krškem.

Prevoz kosti jugoslovenskih vojakov iz Dobruške. Te dni se je posvetoval minister Miša Trifunović na dvoru s prvim adjutantom kralja glede transportiranja kosti jugoslovenskih vojakov v Jugoslavijo.

Anglija in pariška špijonažna afera. Kakor poročajo iz Londona, izjavljajo angleški uradni krogi, glede aretacije treh angleških državljanskih, komplicev špijonaške Moreniti, da ni nobena izmed teh treh oseb z angleškim poizvedovalnim uradom v nobeni zvezi. Tudi angleški poslanik na francoskem Lord Crewe je izdal primeren demanti.

Izgon jugoslovenskega novinarja iz Italije. Rimski poročevalce »Večernji Post« Milan Krijević je bil izgnan iz Italije. Posladi so ga odgonosilim potom v Francijo. Povod temu so bili njegovi članki v »Večernji Post«.

Šisti so udrli v njegovo stanovanje ter ga prisilili, da jim je sledil nemudoma na kolodvor in od tam z vlakom do meje. Krijević je bil član Udruženja inozemskih novinarjev v Italiji. Iz Nice je poslal Krijević zoper to postopanje italijanskemu kralju telegrafičen protest. Obenem je returniral vse svoje odlike, ki so mu bile podeljene v Italiji kot oficirju nekdanje zavezniške armade.

Razpisano mesto sodnika. Odda se sodniško mesto pri okrajnem sodišču v Ormožu. Prošnje je oddati najkasneje do 6. januarja 1926 pri predsedništvu okrajnega sodišča v Mariboru.

Razpisana mesta pisarniških uradnikov. Oddajo se mesta pisarniških uradnikov III. kategorije: pri okrajnem sodišču v Kozjem (prošnje je oddati do 15. januarja 1926), pri okrajnem sodišču v Mariboru (prošnje je vložiti do 16. januarja 1926) in pri okrajnem sodišču v Mokronogu (prošnje je vložiti najkasneje do 5. januarja).

Praktična božična darila

Vam nudi modna konfekcija

Jos. Rojina, Ljubljana.

Smrtna nesreča pri sankanju. Kakor poročajo iz Bratislave, je tam te dni edini sin princa Johanna Löwenstein-Wertheima pri sankanju smrtno ponesrečil. Zavozil je s svojimi sankami na cesto pod avtomobil, ki ga je povozil in tako poškodoval, da je deček par ur nato umrl v bolnici.

Zopet železniška nesreča. Na železniški postaji Ljubljana v Bosni je skočil te dni ves tovarni vlak št. 9039 s tira. Da so ga spravili zopet na tir, so se morali truditi ves dan. Med tem se je vršil promet na ta način, da so morali potniki prestopati. Človeških žrtev ni, materialna škoda pa je velika.

Če ženska hantira z revolverjem. Iz Moskve poročajo: Soproga ruskega poveljnika konjenice Budjeunija je smrtno ponesrečila. Hantirala je z nabasanim samokresom tako neprevižno, da se je samokres izprožil ter jo zadell strel v glavo.

Konec ruske roparske tolpe. Od leta 1921 je ogrožala okraja Orlov in Kursk tolpa roparjev. Obstojala je iz 11 mož in 4 žensk. Ženske so bile posebno dobri strelci. Tolpa je bila v zvezi z dobro organizirano mrežo pomagačev. Umori, ki jih je tolpa tekom teh let izvršila, se miso vsi ugotovljeni. Pri vseh napadih na kmetije so bili vedno vsi prisotni strašno mučeni in umorjeni. Sele nedavno je poklala tolpa neko iz devetih oseb obstoječo kmetiško družino. Zadnji umor je bil izvršen v noči od 1. na 2. t. m. Žrtev je bil namesnik četa okrajne policije Cetov. Ze težko ranjenemu so mu prerezali roparji trebuh in vrat. Policijski in vojaški oddelki, ki so intervenirali, so imeli velike izgube. Te dni so bili poslani na lice mesta kriminalni uradniki, ki pa so morali operirati prav počasi, ker je bilo prebivalstvo tako terorizirano, da se je silno balo kaj izpovedati. Eden od kmetov, ki je bil pri nekem napadu ranjen, je hotel dejstvo sploh utajiti. Končno se je posrečilo policiji, da je obkolila hišo nekega cerkovnika ter ujela bandite. Kriminalna policija je obkolila hišo. Razvilo se je hudo streljanje, ki je trajalo poldruge ure. Na bojišču je obležalo osem banditov mrtvih, eden pa težko ranjen. Od policistov je bil ranjen samo eden. Vsi banditi, ki so ostali pri življenju, so bili ujeti.

Divji zapad v Berlinu. V Berlinu sta bila napadena na potu iz zoologičnega vrta dva krojača od dveh Indijancev. Indijanca sta ju prisilila z revolverji v rokah, da sta jima izročila vso gotovino, kar sta jo imela pri sebi. Roparja sta oplenila samo enega od napadenecv za 1000 zlatih mark in 250 dolarjev, kakar sta izginila brez sledu.

Ako hočete doseči uspeh, se morate posluževati pecivnega praška in vanilin sladkorja znamke „ADRIA“.

Zrtov poklica. Ker se pokadi v Črni gori mnogo tobaka, ki ni monopolsko blago, imajo tam finančari nalog, da kadilce kontroliirajo. Tako je hotel tudi te dni v Njškju neki uslužbenec finančne kontrole kontrolirati nekega mladega Črnogorca, ki je pušil v gostilni cigareto. Pozval ga je, naj mu cigareto pokaže. Črnogorec se za ta poziv ni zmešnil, marveč je zapustil lokal. Finančar mu je sledil. Ko ga je zunaj nadržal in ga hotel aretovati, je potegnil Črnogorec revolver ter finančarja ustrelil.

Defraudant ustreljen pri aretaciji. Kot poročajo iz Pariza, so aretirali tam višjega poštnega tajnika Schucha iz Dührena, (Nemčija), ki je poneveril 30.000 zlatih mark ter pobegnil nato v Pariz. Ob priliki aretacije je bil ustreljen.

Defraudant aretirani po treh letih. Jurij Kosmanjanc, zagrebški detektiv je napravil te dni dober lov. Ze dalje časa je opazoval mladeniča sumnjivega tipa. Elegantni fant je obiskoval dan za dnevom nočne lokale, ter za-

pravljaj denar. Detektivu se je zdelo stvar sumljiva in jel ga je zasledovati. Pred par dnevi ga je pozval v neki nočni kavarni, da se legitimira. Po daljšem prerakanju se je lopov legitimiral kot študent Rude Kalmič. Fant je bil predstavljen policiji. Pri zaslišanju se je ugotovilo, da je poneveril Kalmič leta 1922 pri Anglo-jugoslovenski tretolski družbi, kjer je bil nastavljen kot uradnik, 58.000 Din. Po izvršenem zločinu je zbežal brez vsakih dokumentov v Nemčijo, kjer se je klatil 3 leta. Pred 14 dnevi se je vrnil v nadi, da so njegovi zločini pozabljeni v Beograd. Sedaj sedi za zamreženim oknom.

Velika tihotapska afera na Madžarskem. Madžarske carinske oblasti so prišle na sled velikopoteznemu tihotapstvu z damsko obleko, ki se je vršilo med Dunajem in Budimpešto. Ena od prvih dunajskih tvrdk je ponudila carine prosto dobavljanje damskih toalet. Budimpeštanske oblasti so izsledile dam, ki so počvale opetovano v Budimpešto ter vtihotapile tja vsaki pol do 10 damskih toalet. Budimpeštanske oblasti so izsledile že 5 tamkajšnjih tvrdk, ki so delale s tem tihotapljenjem najboljšo kupčijo. Madžarska država je prikrajšana na carini za 5 milijard madžarskih kron.

Kako se pripravljajo revolucije. Pred mnogimi leti se je izselil Črnogorec Lavšević v Novonikolajevsk (Sibirija). Mož je bil svetu odtujen filozof, ki je čital Schopenhauerja, Seneca itd. Svojega edinega sina Dimitrija je hotel vzgojiti v popolnoma drugem duhu. Ni mu dal čitati nobenih knjig. Kljub temu je bil Dimitrij velik sanjač. Ko mu je oče umrl ter je ostal popolnoma sam na svetu, se je seznanil z nekim komunistom. Komunistov dober nos je zavohal v sanjaveh mladeniču pripraven objekt za proselita, iz katerega bi se dal napraviti dober komunističen agitator. Spričo njegove zgovornosti se mu je v kratkem času posrečilo navdušiti mladeniča za komunistično idejo. Nato se je peljal z njim v Zagreb, kjer ga je izročil nekemu zaupniku, pri katerem je nadaljeval Dimitrij svoje študije za komunističnega agitatorja. Ko se je naučil kolikor toliko hrvatski, je dobil nalog, da prevede par ruskih komunističnih spisov. Kmalu nato je bil aretovan. Te dni se je zagovarjal radi zločina po zakonu o zaščiti države. Našel je usmiljene sodnike, ki so ga, vpoštevajoč vse okoliščine, obsodili na njegovo veliko veselje samo na 14 dni zapora in izgon iz Jugoslavije.

OLAJŠANA PLAČILA ZA OBLEKE DAME
O. BERENATOVIC

Metena proslava 1000letnice. Te dni se je vršila v Dubrovniku proslava odkritja spominske plošče kralja Tomislava. Pri tej priliki je prišlo med člani hrvatske delavske organizacije, Hanno in Orjuno do spopadov. Dasi je imela policija za slučaj večjih izgredov pripravljeno službo, so začeli zvečer orjunaši demonstrirati. Policija je takoj intervenirala ter manifestante razpršila. Vsi lokali so bili takoj zatvorjeni. Kljub temu je prišlo na več krajih do spopadov.

Odkodnina za »Lusitanije«. Kakor poročajo iz Washingtona, je razsodila niemško-amerikanska komisija za določitev odškodnine radi torpediranja »Lusitanije«, da ima plačati Nemčija 2,409.413 dolarjev odškodnine.

Najlepša praktično uporabna božična in novoletna darila priporoča trvdka
FABIANI & JURJOVEC
manufakturna trgovina
Ljubljana, Štritarjeva ulica št. 5.

Stavka turskih telefonistinj. Dasi je uvedba telefonistinj pri carigraskem telefonu mlajšega datuma, so telefonistinje dobro organizirane. To dokazuje dejstvo, da so stopile v trdovratno stavko, ki traja že 10 dni. Telefonska koncesija je v rokah neke angleške družbe, ki svoje uslužbenke jako slabo plačuje. Telefonistinje zahtevajo 50% zvišanje plače.

Flirtovanje s telefonistinjami. Kakor poročajo iz Hongkonga, je obvestila tamkajšnja telefonska družba svoje abonente, da bo odpovedala vsakomur telefon, ki bo zasaden v četrti po tem, da vporablja telefon za flirt s telefonskimi damami.

Deset samomorov v enem dnevu. Kakor poročajo berlinski listi, je bilo izvršenih v Berlinu v nedeljo deset samomorov, oziroma poizkusov samomora. Pet od teh ljudi, ki se jim je prisluščilo življenje, je mrtvih, ostali so bili prepeljani v težko ranjenem stanju v

Za vse vrste oblačil do Božiča znižane cene pri priznani solidni tvrdki J. Maček LJUBLJANA.

bolnišnico. Vzrok obupnega dejanja je v vseh desetih slučajih socialna beda.

Znamke z Wilsonovo sliko. Kakor poročajo iz Washingtona, je bila tam izdana serija znamk s sliko umrlega predsednika Wilsona.

Ce kupite pri Tekstilbazarju, Ljubljana. Krekov trg 10, prvo nadstropje, blago v ostankih, se oblecete najceneje.

V nedeljo 20. t. m. se vrši žrebanje loterije Jugoslovenske Matice. Dobitki obsegajo dve motorni kolesi in 25 navadnih moških in ženskih koles iz znamenite francoske tvornice »Beugeot«. Srečke po 10 Din so napredaj po vseh ljubljanskih trafikah, v Tiskovni zadrugi, in sicer samo še do 18. t. m.; v pisarni Jugoslovenske Matice, Selenburgova ulica 7/II. tudi še 19. t. m. Kdor jih še nima, naj si jih pravočasno nabavi.

Ljubljana.

Mestni magistrat okraši na dan rojstnega dne Njega Velikaustva kralja Aleksandra, to je v četrtek, dne 17. t. m. svoja poslopja z zastavami ter vabi meščanstvo, da stori enako.

Agrarni interesente na ljubljanskem Barju se opozarjajo, da je v mestnem gospodarskem uradu javno razpeložen izkaz proslitev za drva ter stavbni les, in sicer do 25. decembra 1925, med običajnimi uradnimi urami. Vsak agrarni interesent ima v tem času pravico izkaz pregledati in vložiti eventualne pritožbe.

Na rojstni dan Nj. Vel. kralja dne 17. t. m. bodo banke zaprte. V sredo pred rojstnim dnevom Nj. Vel. kralja t. j. 16. decembra t. l. in na božični večer 24. decembra pa bodo banke poslovale od 8.—14. ure.

Trgovine dne 17. decembra 1925. Gremij trgovcev v Ljubljani pozivlja svoje člane, da v četrtek dne 17. t. m. v znak proslave rojstnega dne Njegovega Velikaustva kralja Aleksandra, zaprejo trgovine v času službe božje t. j. od 10. do 11. ure dopoldne. — Načelstvo.

Starešine J. A. D. »Triglavec! V sredo 16. t. m. ob 20. uri sešestanek v restavraciji »Zvezda«. Važne zadeve. Vsi in točno. — Poverjenik dr. A. Praunsels.

Na Miklavževem večeru društva »Atene« je Miklavž nagradil gospo dr. Tavčarjevo z zlato uro zapesnitico in gđ. Nežiko Omezcovo s kolesom.

Trgovski ples, ki se vrši v soboto dne 16. januarja 1926 v veliki dvorani hotela Union, obeta biti senzacija letošnje plesne sezije. Predpriprave so v teku, vabila se razpošljejo prve dni januarja. — Odbor Trgovskega društva Merkur.

»Moč in lepota« je bil naslov zadnjemu telesnozgodnjemu filmu, ki je vzbudil v našem mestu splošno pozornost in priznanje. Nehote je spremljala te slike misel na obširni delavni program naše »Atene«, ki je zasnovan skoziškosno na dobro premišljeni modernih podlagi. Številni odseki se udeležujejo za otroka v najnežnejši dobi, za bolno, ortopedične telovadbe potrebno deco, gojijo ritmično, ples in švedski telovadni način za narščaj in odrasle, uveljavljajo se sportno, skrbje pa tudi za harmonični razvoj duševnih vrlin. »Atena« obeta ravno sedaj za četrtek od 5. do 6. ure v Narodnem domu »pravilnice za deco prednašane od gđ. Šturmove. Tako polaga prva zrna za čisto umetnost v vsprejemljivo otroško dušico, ki naj kale in rasto, dokler ne pride v njej do mogočnega izraza za vseobčjo lepoto. Le oni, ki občuti lepoto, jo zamore tudi izraziti.

Dopisli.

Iz Trčica. Podmladek Rdečega križa meščanske šole v Trčici priredi v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v četrtek dne 17. decembra ob 8. uri zvečer v kino-dvorani pri Bastlji komorni koncert, pri katerem sodelujejo trije umetniki svetovnega slovesa, namreč oba brata G. Zika Ladislav in Rihard ter konser. profesor Janko Ravnik. Izvajati bodo Haydnov Trio za gosli, čelo in klavir v g-duru, Smetanov Trio v g-molu, Sukov Trio, Dvořakov slovenski ples in

Zaradi koncerta odpadejo današnje predstave!

Jutri veliki senzacionalni spored: Najnovejši in najboljši pustolovni film te sezije:

„Hitrejši kot smrt“

V glavni vlogi ljubljaneec vse kino publike predržno smeli

Harry Piel

Film je posnet v glavni seziji na prekrasni francoski Rivijeri. — Ce še poudarimo, da je film »Hitrejši kot smrt« najboljši do sedaj izdelani Harry Piel-film, tedaj je vsako drugo priporočilo odveč.

Predstave se vrše točno ob: 4., pol 8., 9. uri. Prvotratni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

EUROPEJSKI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani (Tel. 134).

Griegov Norveški ples. Glasbo ljubeče občinstvo iz Tržiča in okolice naj nikakor ne zamudi redke prilike in si o pravem času pre-skrbi vstopnice.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 15. decembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921. den. 78%, bl. 79; tobačne srečke iz leta 1888. den. 320, bl. 324; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 102; Prva hrvatska štedionica, Zagreb bl. 950; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 125; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb bl. 35; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 115, bl. 120.

Blago: Hrastova drva, 1 m dolžine, suha, 60 meja, 6 vag. den. 17,80, bl. 17,80; smrekove deske, I., II., III., 25, 30, 35, 50 mm, 4 m, media 22, feo nakladalna postaja den. 510; borove deske, 40, 50, 80 mm, feo meja den. 520; bukova drva, suha, feo nakladalna postaja, 5 vag. den. 22, bl. 22; hrastovi hlodi od 3 m naprej, od 30 cm naprej, I., II., feo vag. nakladalna postaja den. 460; pšenica bačka, feo nakladalna postaja bl. 285; kuruza, umetno sušena, feo vag. slav. postaja bl. 166; kuruza drobna, v peči sušena, feo vag. slov. postaja bl. 185; kuruza, času primerno suha, feo vag. Novi Sad bl. 132; kuruza, času primerno suha, feo vag. slav. postaja bl. 135; kuruza, času primerno suha, z gar., feo vag. bačka postaja, 2 vag. den. 130, bl. 130; ajda

domača, feo vag. slov. postaja bl. 250; proso domače, feo vag. slov. postaja bl. 200; mekinje ovsene, lepe, feo vag. Ljubljana bl. 125; krompir beli, feo vag. slov. postaja bl. 75; brinje italijansko, feo vag. Ljubljana bl. 375; laneno seme, feo vag. Ljubljana bl. 550; kornopno seme, feo vag. bačka nakladalna postaja bl. 400; slivovka 50%, feo vag. sremska postaja, za 100 litrov neotrošarinjena bl. 2000; mast, gar. čista, svinjska, netto, feo sod, feo vag. banat, postaja bl. 2100.

BORZE.

Zagreb, 15. decembra. Devize: Newyork kabel 56.2-56.8, ček 56.125-56.725, London izplačilo 272.99-274.99, Pariz 2025-206.5, Praga 166.42-168.42, Curih 1085.5-1098.5, Milan izplačilo 226.76-229.16, Berlin 1338.7 do 1348.7, Dunaj 791.2-801.2

Curih, 15. decembra. Beograd 9.20, Newyork 518.50, London 25.1475, Praga 15.355, Berlin 123.40, Pariz 18.60, Milan 20.90, Bukarešta 2.425, Dunaj 73.125, Sofija 3.775, Budimpešta 0.007270.

Ljubljanska porota.

15. decembra.

Senatu predseduje višji sodni svetnik dr. Modic, votanta sta sodni svetnik dr. Gradnik in okrajni sodnik Kralj, državni pravdnik Ogoreutz, zagovornik pa dr. Švigelj.

Prebrisan tat

je šele 18 letni Matija Potušek, rojen v Reki, pristojen v Dev. M. v Polju, znan dolgoprstnež. Bil je že dvakrat kaznovan. Svojo karijero je začel pri okrajnem sodišču, nato pri deželnem in sedaj stoji pred porotniki. Obtožnica mu očita celo vrsto tatvin. Letošnjo pomlad, ko je bil par mesecev uslužben pri trgovki Elsi Bernatovič, je ukradel podnajemniku Tomi Popoviču srebrno uro in zlat prstan. Uro je zastavil, prstan pa prodal za mal denar. Dalje je obtožen, da je natakarič

Skendrovi izmaknil cigarete in denarja v vrednosti 65 Din. Največje tatvino pa je izvršil 12. septembra t. l. v gostilni Marije Novakove v Mostah, kateri je ukradel na prav pretkan način srebrno moško uro in tri verižice in iz blagajne 19.650 Din. Z ukradenim denarjem je kupil za 2900 Din kolo in še isti dan prodal za 2600 Din. Gostilničarka je tatvino takoj opazila in osumila Potuška, ki je prišel usodnega dne v gostilno ter gledal skozi okno, češ, da nekoga pričakuje; v resnici pa je čakal prilike, da bi se prikradel v njeno sobo. Ko so ga aretirali, je tatvino priznal in vrnil skoro vso škodo, le Novakovi dolguje še 4370 Din.

Obdolženec vse prizna in obljubi popoljšanje. Njegov zagovornik dr. Švigelj mu veruje in prosi porotnike, naj gledajo na tega mladega, a že izprijenega človeka s sočutjem, ker od doma ni mogel imeti dobre vzgoje. Oče mu je umrl že leta 1920, mati pa, ki je ves dan zaposlena kot delavka v tobačni tovarni, se ni mogla brigati zanj. Dalje je vjdel fant za časa vojne v Mostah in drugod vse mogoče nepravilnosti in ni čuda, če so ti razni dogodki vplivali kvarno na mladega fanta. Porotnikom je bilo stavljeno eno glavno vprašanje radi hudodelstva tatvine v skupnem znesku 20.215 Din, kar so potrdili. Z ozirom na razne olajševalne okolnosti, kot mladost in zamernarjenje vzgoje, je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe, poostrene enkrat na mesec s postom in trdim ležiščem. V to kazen se mu pa v šteje desetdajni preiskovalni zapor treh mesecev.

Poneverba pri »Čehoslaviji« na Jesenicah.

Obtoženi Nikolaj Weber, zasebni uradnik v Zagrebu, doma iz Broda na Savi, je bil nastavljen od 9. septembra 1921 do 18. februarja 1924 kot vodja filijalke mednarodne transportne družbe »Čehoslavija« na Jesenicah. V tem času je poneveril 52.512 Din zaupanega mu denarja.

Obtoženi izjavlja, da mu plača — ki se je polagoma zvišala od 1500 na 3000 Din — ni zadostovala, ker je moral plačevati svoj prvi ženi 1000 Din mesečno za otroke in je poleg tega vzdrževal še sedanjo ženo in otroka. Zato je dvigal pri bankah na račun podružnice večje zneske, katere pa ni vknjižil. Ravno tako tudi ni več vknjižil podružnici nakazanih zneskov.

Primanjkljaji so se vedno bolj množili in ni jih mogel več prikriti in je zato zabeleževal v trgovsko knjigo napačne vpise. Ko je posla meseca februarja tvrdka na Jesenice knjigovodjo Podgornika, da napravi bilanco, mu je obtoženi priznal primanjkljaj.

Na vprašanje, če je kriv, je obdolženec izjavil, da je, a je moral po tem zadnjem sredstvu seči v skrajni sili. Sicer pa je imel namen vso škodo poravnati. Odpeljal se je celo v Zagreb, da bi dobil denar in od žene posojilo, šel je k ravnatelju podjetja in mu odkrito priznal, koliko manjka, in ga prosil, naj mu odtegne pri plači, česar pa ta ni hotel storiti. Škoda je trpela le »Čehoslavija« in še tej je založil zlatino svoje žene, vredno 30.000 Din. Vsem ostalim upnikom je denar pošteno vrnil. Glavna priča Podgornik je izpovedal isto kot obdolženec in ga očrtal kot solidnega človeka, poštenjaka, ki se ni brigal za drugo ko za delo in dom.

Druga glavna priča Tribuč je poslala pisмено izjavo, v kateri poudarja, da ji je obdolženec vedno odplačeval vse dolgove in da ni bil zapravilivec.

Isto izpovedo tudi izjave ostalih prič, kot Roka in Palme.

Zagovornik dr. Lulik je na podlagi zbrane gradiva jasno dokazal porotnikom dobro voljo človeka, ki je začel v nečedne manipulacije samo vsled bede in predlaga zato oprostilo rzsodbo. — Porotnikom je bilo stavljeno eno glavno vprašanje, če je obdolženec kriv poneverbe ali ne. Porotniki so vprašanje krivde soglasno zanikali, nakar je sodišče izreklo oprostilo rzsodbo.

(157)

V oklopnjaku okoli sveta

Episal Robert Kraft.

Kričanje je umolknilo, tudi streljajo ne več, zato pa bijejo s pestmi in celo s sekirami po zgornjih oklopnih ploščah.

»Ali naj kar tako pustimo, da nam demolirajo Maksimusa?«

»Ne, vojna je napovedana, zdaj gre za življenje in smrt!«

Oborože se s puškami in pištolami, tudi delavci, zlezejo zopet v stolp, odpro istočasno štiri line, skozi katere vidijo dovolj človeških teles, oddajo več strelcev, potem pa zapro luknje — in bolestni kriki jim naznanjajo uspeh!

Potem se zopet hrup poleže, oni zunaj se gotovo posvetujejo in isto se vrši v avtomobilu.

Kaj hočejo roparji, to je sedaj vseeno.

»Adam, ali menite, da je mogoče, da pridemo z lastno močjo iz te jame?«

Mojster Adam zmajuje dolgo časa s svojo glavo, pogleda zdajpzdaj skozi kako linico, poizkuša premakniti avtomobil in potem reče:

»Ne, slišite, tu smo pa končno vendar ujeti!«

To razodetje ne napravi na Leonor posebno velikega vtisa.

»Ali ne moremo razstaviti avtomobila in ga na ta način znositi ven?«

»Ne, slišite, tu spcdaj tega ne moremo storiti. To veste vendar vi sami. In oni zunaj nas ustrelje v glave.«

»Dobro! Dobro! No, mister Green, vi poznate moj sklep?«

»Saj smo dostikrat o njem govorili.«

»Predno se polaste mojega avtomobila tuji ljudje, ga poženeš sama v zrak!«

»No, to je razumljivo.«

»In sebe seveda tudi!«

»No, seveda.«

»In vi — vi...«

»No, jaz grem seveda z vami. O tem pač ni treba še enkrat govoriti, to smo že vse obširno izdelali.«

»In Charly in Tom...?«

»No, teh sploh ni treba vprašati, ta dva bosta letela z nama. Upam pa, da se to zgodi šele pojutrišnjem.«

»Zakaj šele pojutrišnjem?«

»No, ker bom pojutrišnjem star petdeset let in svoj rotni dan bi vendar še rad praznoval.«

»Jaz pa svojega življenja tudi ne žrtvujem kar tako.«

»Jaz tudi ne, slišite, jaz tudi ne!«

»Ali res tem roparjem ne moremo do živenga?«

»No seveda! Stolp privijemo še nekoliko višje. Saj

sem vam že ondan pvedal, da to lahko storimo, vstavimo le zobčasto palico.«

»Res! To se mora takoj zgoditi!«

Vsi štirje začno takoj delati. Treba je bilo podaljšati mehanizem, ki privija stolp kvišku; to store z zobčasto pripravo, ki je v rezervi. Izprva te naprave ni še bilo, dana je bila le možnost in čez četrto ure je vse napravljeno.

V tem času je bilo zunaj vse tiho — zelo neprijetna je bila ta tihota — a takoj se dvigne krič, ko priraste iz jame nenadoma stolp za pol metra višje — in ta krič je kakor odrešenje, ker naznanja, kako so nasprotniki presenečeni.

Odpro linice, čeprav bi dober strelec lahko skozi nje streljal v avto. Če pa že hočejo napraviti ofenzivo, morajo pač nekaj riskirati. Tudi ni treba, da se postavijo tik pred luknje, zadosti je, če pogledajo od časa do časa skozi in oddajo strel.

Za to se jim nudi kmalu priložnost. Zadet od Lecnerine krogle se zgrudi moč, Adam ustrelí drugega in potem prasketajo sovražne krogle na avtomobil; ko pa odpre svoja usta revolverska kanona in pomete kopico ljudi, ki se je baš pripravljala na naskok, je slišati najprej jezno in bolestno rjojenje, potem pa nastane zopet tišina.

Kmalu nato opazijo jezdeca, ki odhaja v vzhodno smer, potem se zmračí in ponoči je vse mirno.

(Dalje prih.)

Vsak hoče v Božiču in Novem letu

napraviti svojim veselje s primernim darilom in to je le mogoče, če iste kupi pri tvrdki

JOSIP PETELINC - Ljubljana

ki ima veliko zalogo žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samovoznice, angleške šifone, fine klote, vezentino, čipke, torbice, nahrbnike, police in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni. — Na veliko in malo!

MALI OGLASI

Prvo oglasom do 20 besed Din 5—, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

DRVA - - ČEBIN

Milova ulica 1/II. - Telefon 56.

Z resnim gospodom

do 25 let želi dopisovati premožna, samostojna gospodična. — V sklenjen medsebojnega razumevanja ženitev ni izključena. — Resne dopise s liko na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Osamljenac.

Sobarica

medijiva, zdrava in poštena se sprejme. Prednost imajo one, ki znajo šivati. Ponudbe na Julka J. Balony, Beograd, Miloša Velikog ulica 68.

Fotograf

ali Amaterja za pokrajinske slike in stereofotografije, sprejemamo za stalno. Ponudbe z referencami in navedbo plače pod šifro »Fotograf« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

RADIO-apatate

in sestavne dele ima v zalogi!

FRANC BAR, Ljubljana

Čankarjevo nabrežje - Štev. 5.

Akademik

išče sobo, če mogoče separirano, za takoj. Najraje v sredini mesta. Ponudbe na upravo lista pod »Sobarica«.

Izšla je Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1926, ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji ja bil najbolj vpoštovan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini. — Dobl se v vseh tgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednjih tiskarna in litografski zavod Ljubljana, Breg Štev. 12

Potnika

za razpečevanje razglednih dobro upeljanega se sprejme pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Potnik« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

Liu omer!

Humoristični pojavi pošiljajo najlepše pozdrtave žalujoči ostali.

Nepotrebna srb za božično in novoletno darilo, ker je tvrdka

JOSIP PETELINC - Ljubljana

znižala v to svrhu cene živahnim strojem in kolesom znamke »GRITZNER«, »PHÖNIX«, »ADLER« za 10 %. Ugodna obročna odplačila.

VINOCET.

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta štov. 1a, II. nadstropje.

Najboljši švicarski pletilni stroji, na svetu znamke

DUBIED

za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloga za Slovenijo

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Znanja želi

z inteligentno gospodično visokošolec. Le resne ponudbe — neanonimne in s liko — na upravo lista pod »Dvašestletnac.

Izurjena stenografinja

in strojepiska z večletno odvetniško prakso išče službe. Gre tudi na delo. Ponudbe prosí na upravo lista pod: »Vestnac.